

Posudek oponenta bakalářské práce

Název: *Pojetí ženy v normalizačním Československu / The Concept of Woman in Czechoslovakia under normalization*

Autor: Denisa Jirčíková

Oponent: Martin Štefek

Bakalářská práce Denisy Jirčíkové si klade za cíl odpovědět na otázku „jak bylo za socialismu pohlíženo na ženu, a zda ji tak shodně zpodobňuje i tehdejší televizní tvorba“ (s. 19). Jako empirický materiál pro vlastní analýzu studentka zvolila seriály *Žena za pultem* (1977) a *My všichni školou povinni* (1984). Hned v úvodu autorka začíná svou práci připomínkou marxistické teze „že ženská otázka je otázkou celospolečenskou a tedy, poslední dělník nebude svobodným, dokud poslední žena nebude osvobozena“ (s. 6). Čtenář tak očekává zkoumání souladu této vize se „skutečností“. Záhy je však formulována otázka, zda situace žen dané doby koresponduje se zobrazením v odborné literatuře. V druhé, poněkud nešťastně nazvané kapitole přináší shrnutí obsahů děl jednotlivých badatelek zabývajících se postavením žen v tehdejší Československu. Jedná se o výběr renomovaných autorek, jejich vazba na vlastní analýzu však není vždy zřejmá. Denisa Jirčíková ostatně v jejich stručném shrnutí dodává: „Každá z výše popsaných autorek přináší do tématu vlastní pohled a je zajímavé, v čem se vzájemně shodují a také naopak, které téma je pro ně důležité více a které méně.“ (s. 15) Ve třetí kapitole nazvané „empirická část“ se autorka dostává k metodologii. Na straně 19 formuluje výše uvedenou výzkumnou otázku a také vysvětluje – podle mého názoru ne zcela přesvědčivě – výběr studovaných seriálů: „Práce vyžaduje ty seriály, kde vystupují ženské hrdinky a jednají v rámci svých osobních, avšak i pracovních vztahů.“ Podkapitoly 3.2 a 3.3 empirické části mají převážně deskriptivní charakter. Charakterizují jednotlivé postavy a popisují vybrané dějové momenty. Nepromyšlenost výzkumného záměru následně ilustruje otázka z podkapitoly 3.4: „Jaký konkrétní obraz ženy představují autorky a seriály?“ (s. 28) Následuje rozbor jednotlivých motivů: materiální a duševní samostatnost, působení ve veřejném prostoru, genderové pozice, rozvody, role otce, sexuální život. Bohužel tato klíčová analytická část obsahuje pouhé tři strany textu. V závěru práce kolegyně Jirčíková pojednává o míře shody mezi probíranými autorkami a způsobem, jakým vybrané seriály zobrazují ženy.

K formální stránce textu mám následující připomínky:

- Text obsahuje množství překlepů
- Propozice publikované na webu FF doporučují zarovnání textu do bloku

Shrnutí:

Bakalářské práce Denisy Jirčíkové je pokusem o poctivé zpracování tématu s vysokým analytickým potenciálem. Autorka studovala relevantní odbornou literaturu. Analytická stránka práce však zaostává za převážně popisnými částmi textu. Práci **doporučuji** k obhajobě a navrhuji hodnocení mezi stupni **velmi dobře až dobře (2–3)**.

V Praze dne 2. 9. 2024

Mgr. Martin Štefek, Ph.D.